

Ο Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας Ειρηναίος στο Φανάρι

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας](#)

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίος, κατά τις ημέρες 1-3 Ιουνίου 2024, επισκέφτηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο, συνοδευόμενος από τους κληρικούς τής Ιεράς Μητροπόλεως, τον Πανοσιολ. αρχιμ. κ. Τιμόθεο Τσισμαλίδη, τον Ιερολ. κ. Θεόκλητο Στάμκο, Αρχιδιάκονο, τον Πανοσιολ. αρχιμ. κ. Χριστόδουλο Καραθανάση, κληρικό τής Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως, και τον κ. Ραφαήλ Καραβασιλειάδη.

Στις 2 Ιουνίου, Κυριακή της Σαμαρείτιδος και ημέρα μνήμης πάντων των Αγίων Αρχιεπισκόπων και Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως, ο Ποιμενάρχης, κατόπιν προτάσεως του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ομίλησε κατά την Πατριαρχική και Συνοδική Θεία Λειτουργία που τελέστηκε στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό τού Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι τής

Κωνσταντινούπολης. Την ημέρα αυτή πραγματοποιήθηκε, επίσης, το ετήσιο προσκύνημα του εν Αθήναις Συλλόγου τών Οφικκιαλίων τού Οικουμενικού Πατριαρχείου «Παναγία η Παμμακάριστος».

Στη συνέχεια, ο Μητροπολίτης έγινε δεκτός υπό της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος του Πατριάρχου στο γραφείο του, υποβάλλοντας τα σέβη του στον Παναγιώτατο, με τον οποίο συνδέεται από την τριακονταετή διακονία του στην Ι. Μ. Αλεξανδρουπόλεως ως κληρικός αυτής. Κατόπιν, συνόδευσε τον Παναγιώτατο στο επίσημο γεύμα που παραχώρησε η Αδελφότητα.

Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου, Διευθυντής Γραφείου Τύπου Οικουμενικού Πατριαρχείου

Ακολουθεί η ομιλία τού Σεβασμιωτάτου:

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Θεόλεκτος τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
Ἐξοχώτατε κύριε Πρέσβυ, Γενικὲ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει,
Ἐντιμολογιώτατοι Ἀρχοντες τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας,
Εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα,
Χριστὸς Ἀνέστη!

Εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῆς λαμπροφόρου περιόδου τῆς Ἀναστάσεως, ζῶντες πάλιν καὶ πολλάκις τὸ καινοποιοῦν ἀναστάσιμον μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι ὁ θάνατος κατεπατήθη, μὴ ἀποτελῶν, πλέον, τὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν μηδενισμόν τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως, καθὼς ἡ Ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ σηματοδοτεῖ τὴν ἀφετηρίαν τῆς αἰωνίου ζωῆς, τὴν ἀπαρχὴν τῆς κτίσεως ἣτις διαρκῶς ἀνακαινίζεται,[1]

ἰστάμεθα κύκλῳ τῆς τραπέζης τῆς ἐν Φαναρίῳ τελουμένης εὐχαριστιακῆς συνάξεως μὲ πρῶτον Ὑμᾶς, Παναγιώτατε Πάτερ, ὅπως ἐν κοινότητι ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρὰν ἀδελφῶν, τιμήσωμεν τὴν τε Κυριακὴν τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τὴν Σύναξιν τῶν Ἁγίων Προκατόχων Ὑμῶν Πατριαρχῶν.

Ἡ συνάντησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τῆς Σαμαρείτιδος γυναικὸς εἰς τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ πραγματοποιεῖ τομὰς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ὑπαρξιν καὶ ἀποκαλύπτει τὸ ἀπελευθερωτικὸν μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ μήνυμα τῆς ἀπαρχῆς τῆς ἄλλης βιοτῆς.[2]

Ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς Σαμάρειαν, τόπον ξένον εἰ μὴ καὶ ἐχθρικὸν τοῖς Ἰουδαίοις, ὅταν ἀντίκρουσε τὴν γυναῖκα ποὺ ἐβίωνε τὸν πόνον καὶ τὴν θλίψιν τῆς κοινωνικῆς ἀπαξιώσεως καὶ τῆς περιθωριοποιήσεώς της ἔνεκα τῆς προσωπικῆς ζωῆς της. Συνεθλίβετο ἐξ ἐνὸς κόσμου βρίθοντος στερεοτύπων καὶ διακρίσεων. Ὁ διάλογος τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τῆς Σαμαρείτιδος ἐκπλήσσει τὴν ἰδίαν καὶ ἅπαντας ἕως σήμερον, καθὼς γεννᾶται ἡ ἀπορία διὰ τὴν προσέγγισιν ἄλλοεθνοῦς, ἁμαρτωλοῦ καὶ περιθωριοποιημένης γυναικός. Ὅμως, εἰς τὴν ἐν Χριστῷ νέαν πραγματικότητα, τὴν «καινὴν κτίσιν», [3] ἡ νέα ζωὴ καὶ ἡ σωτηρία δὲν συνδέονται μὲ ἔθνη καὶ λαοὺς, δὲν ὑφίστανται γεωγραφικὰ ὅρια, φυλετικά, γλωσσικά καὶ θρησκευτικά διακρίσεις, κριτήρια κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ κύρους καὶ κρίσις τῆς ἠθικῆς καταστάσεως, καθὼς ἡ σωτηρία εἶναι δωρεὰ [4] εἰς ἅπαν τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος καὶ οὐχὶ ἴδιον κεκτημένον ἢ προνόμιον ἐθνῶν ἢ μισθαποδοσία ἠθικῆς βιοτῆς. Ἡ δὲ ἐκλεκτότης εἰς τὴν ἐν Χριστῷ πραγματικότητα εἶναι υἰότης· παρέχεται ὡς κληρονομικὴ δωρεὰ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ οὐδὲν ἰσχυρότερον τῆς σταυρικῆς θυσίας δυνατὸν νὰ ἄρῃ τὴν σχέσιν ταύτην. Ἡ ὄντολογία τοῦ χριστιανισμοῦ ἐνώνει τὰ πρόσωπα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ, καταργοῦσα ἅπαν τι ἀλλότριον, τὸ ὁποῖον ἐπιχειρεῖ τὴν ἀλλοίωσίν της ἢ τὴν τροπὴν της ἐκ χριστοκεντρικῆς ὄντολογίας τοῦ προσώπου εἰς ἐκκοσμικευμένην ὄντολογίαν τοῦ ἀτόμου.

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἴσταται ἐνώπιον τῆς Σαμαρείτιδος ὡς κῆρυξ, ἀλλ' ὡς διαλεγόμενος πατὴρ καὶ σωτὴρ ἀποκαλυπτόμενος. Ἡ ἀλήθειά Του καταργεῖ τὰ στερεότυπα τοῦ τυφλοῦ καὶ καταστροφικοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ, ὅστις ἀπετέλει ἐμπόδιον καὶ χάσμα διὰ τὴν ἀδελφοσύνην καὶ τὴν ἐν ὁμονοίᾳ διαβίωσιν τῶν Ἰουδαίων μὲ τοὺς Σαμαρείτας. Ὁ ἐθνοφυλετισμὸς εἰς τὴν μακρὰν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος καθίσταται αἷτιος μόνον τοῦ διχασμοῦ καὶ τῆς φαλκιδεύσεως τῆς εἰρήνης. Ὅθεν, ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου προσέγγισις τῆς Σαμαρείτιδος ἀποτελεῖ τὸ ἀρχέτυπον δι' ἡμᾶς διὰ τὴν προσέγγισιν ἐνὸς ἐκάστου ἀδελφοῦ ἀδιακρίτως καὶ ἀνεξαιρέτως, πολλάκις δὲ παρὰ τὰς ὑπὸ τῶν πολλῶν ἢ τῶν ὀλίγων ἀνθρωπίνους ἀπαιτήσεις. Ἐτέραν σημαντικοτάτην κατάργησιν ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἄρσις τοῦ στιγματισμοῦ τῶν πορευομένων παρὰ τοὺς ἠθικοὺς κανόνας τῶν λαῶν ἢ τὰς ἠθικάς παραδόσεις τῶν θρησκειῶν. Ἡ ἀλήθειά Του καταργεῖ τοὺς θρησκευτικοὺς τύπους καὶ τὰς ἠθικάς διατάξεις διὰ τὴν μετοχὴν εἰς τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ· «ἐπ' ἐλευθερίᾳ

ἐκλήθημεν»[5] καὶ «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ»[6] προσεγγίζεται, βιοῦται καὶ λατρεύεται ὁ Θεός. Ἡ Σαμαρεῖτις γυνὴ οὕσα δεσμία τῆς κοσμικότητος τῆς ἐποχῆς της, εὗρίσκετο ὑπὸ τὸ στίγμα ἀπάντων καταισχυνομένη καὶ ἐντρεπομένη νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ φρέαρ, διὸ καὶ προσῆλθε τὴν μεσημβρίαν, μόνη καὶ ἐν σιγῇ. Τὸυναντίον, ὁ Χριστὸς διαλέγεται μετὰ τῆς γυναικὸς, παραθεωρῶν αὐτῆς τὸν βίον καὶ προσφερόμενος εἰς αὐτὴν ὀλοτελῶς, ὡς ὕδωρ αἰώνιον, ὡς αὐτὴ ἡ ἐλευθερία καὶ σωτηρία· οὐδόλως κωλυόμενος ἐκ τῆς ἀμαρτωλότητός της, ἀλλ' ὠθούμενος ἐκ τῆς ἀπείρου αὐτοῦ εὐσπλαγχνίας.

Ἐκ τῆς συναντήσεως ταύτης, ἡ κατατρεγμένη γυνή, ἀναγνωρίζουσα τὴν κατανόησιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Κυρίου, διαλέγεται μεθ' ἐαυτόν, σιωπῶσα ἀποδέχεται τὰ λάθη της καὶ μεταβάλλεται εἰς ἄλλην γυναῖκα, ἀναζητοῦσαν τὴν ἀλήθειαν. Ἑρμηνεύοντες τὴν Κυριακὴν συνάντησιν διαπιστώνομεν ὅτι ἡ ἐρμηνεία εἶναι ἐξόχως ὄντολογικὴ, ἐκκλησιολογικὴ καὶ ἐσχατολογικὴ. Ἡ Σαμαρεῖτις ἀπηλευθερώθη, καθὼς ὁ Ἰησοῦς τὴν ἀντιμετώπισεν ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ὡς ἄνθρωπον θεούμενον, ὡς ἄνθρωπον τῶν ἐσχάτων, διαλεγόμενος μετ' αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, «μὴ ὦν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου».[7] Ἡ Σαμαρεῖτις, ζῶσα, πλέον, τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου δοθεῖσαν ἐλευθερίαν, ἐλθοῦσα εἰς ἐαυτόν, σπεύδει εἰς κοινωνίαν μετὰ τῶν συμφυλετῶν της, διότι ἡ ἐλευθερία εἶναι πορεία πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὸν ἀδελφόν, εἶναι «πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη».[8]

Ἡ τεθεμελιωμένη εἰς τὸν Σταυρὸν καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἐλευθερία εἶναι τὸ τέλειον καὶ ὑψιστον δῶρον τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ πηγάζει ἐκ τῆς συναντήσεως μὲ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς μακροθυμίας Του πρὸς πάντας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς ὁμολογίας ἡμῶν ὅτι εἴμεθα ἐγκεντρισμένοι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ, «ἀπαρνηθέντες τὸν ἑαυτὸν» ἡμῶν.[9] Ὁ Θεὸς εἶναι ἐλεύθερος, διότι εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία· ὅσοι δὲ τὸν προσκυνοῦν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ εἰσέρχονται εἰς τὴν ἐλευθέραν ζωὴν τῆς ἀναστασίμου ἀπελευθερωτικῆς χαρᾶς. Αὕτη ἡ ἐλευθέρα ζωὴ βιοῦται ἐν ἐλευθερίᾳ μόνον ὡς κοινωνία τῶν προσώπων. Τότε μόνον ὁ ἄνθρωπος παραμένει πρόσωπον· ἂν ἐκλείψῃ ἡ κοινωνία μετὰ τοῦ συνανθρώπου, τότε τὸ πρόσωπον ὑποπίπτει εἰς ἄτομον μετὰ προσωπείου, κατὰ τὸν μακαριστὸν Μητροπολίτην Περγάμου Ἰωάννην.[10] Ἡ ἐν Χριστῷ ἐλευθερία εἶναι ἡ «ἄλλη πλᾶσις»[11] τοῦ ἀνθρώπου, χριστοδώρητος ὑπέρβασις τῆς ἐσωστρεφείας καὶ τῆς συρρικνώσεως τῆς ὑπάρξεως, πρόγευσις καὶ προτύπωσις τῆς πληρότητος τῆς ἐσχάτης ἡμέρας, ὅτε οἱ «εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς» θὰ εὗρίσκωνται πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μετὰ τοῦ Χριστοῦ, «ὁρῶντες αὐτὸν καὶ ὁρώμενοι καὶ ἄληκτον τὴν ἀπ' αὐτοῦ εὐφροσύνην καρπούμενοι».[12]

Τὸν ἐπὶ τοῦ φρέατος τοῦ κόσμου διαχρονικῶς τελούμενον διάλογον τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας μετ' αὐτοῦ διηκόνησαν οἱ Ἅγιοι Πατριάρχαι, Προκάτοχοι τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πρωθιεραρχικὴ παράδοσις τοῦ Φαναρίου εἶναι διαδοχὴ καὶ προσήλωσις εἰς τὴν παράδοσιν τῆς ἀνοιχτότητος, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς

ένσυναισθήσεως, εἶναι ἡ παρακαταθήκη τῆς εἰρήνης «τῆς πάντα νοῦν ὑπερεχούσης»[13] καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἀπελευθερωτικῆς ἀληθείας, καθὼς ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώνει, κατὰ τὸ «γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς».[14] Ἡ παράδοσις δὲν ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς ἀνθρωπίνης μνήμης, ἀλλὰ μυστήριον, καθὼς ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ ὑπὸ τοῦ Παρακλήτου φωτισμοῦ, ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας.[15] Οἱ Ἅγιοι Πατριάρχαι, τοὺς ὁποίους σήμερον γεραίρομεν, διετήρησαν τὴν μαρτυρίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐν πνεύματι καταλλαγῆς καὶ ἀδελφοσύνης μετὰ πάντων, ὥστε σήμερον σύμπας ὁ κόσμος νὰ προστρέχῃ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, τοῦ εἰρηνοποιοῦ, τοῦ ἀγρύπνου φρουροῦ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐνότητος πάντων, τοῦ μεριμνῶντος «ἵνα πάντες ἔν ὧσιν».[16]

Οἱ σήμερον τιμώμενοι ἐβδομήκοντα καὶ πλέον Πατριάρχαι λαβόντες τὴν σταυροαναστάσιμον πεῖραν τῆς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἀπευθυνομένης Μητρὸς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, μετὰ θυσιαστικοῦ πνεύματος διακονίας τῆς οἰκουμενικῆς πίστεως ἡμῶν, «ἐκένωσαν ἑαυτοὺς, μορφὴν δούλου λαβόντες»,[17] φθάσαντες εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀρετῆς, διδόμενοι ὑπὲρ τῶν προβάτων αὐτῶν, ἐν χαλεποῖς δὲ χρόνοις τελειωθέντες ἐν Κυρίῳ ὑπὲρ τοῦ Πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ τοῦ Γένους ἡμῶν.

Ἡ διακονία τῶν Ἁγίων Πατριαρχῶν ἦτο μὲν καρποβριθὴς καὶ καλλίκαρπος, ἐν ταύτῳ δὲ ἐπώδυνος καὶ μαρτυρικὴ, καθὼς ὁ σταυρὸς ἐδέσποζεν εἰς τὴν καθ' ἡμέραν διακονίαν, ὡς Ὑμεῖς, Παναγιώτατε, καλῶς ὡς οὐδεὶς ἄλλος γνωρίζετε, διὰ δυσφημιῶν, ἐμπτυσμῶν, ὕβρεων, συκοφαντιῶν, προσκομμάτων, καθ' ἑκάστην φορὰν ὁ Πατριάρχης ἐπεχειρεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας, τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς ἐκκοσμικεύσεως, τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων καὶ τῶν ἱεροκανονικῶν προνομίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τὴν θεολογικὴν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων παραδεδομένην ἀλήθειαν, τὸν διάλογον μετὰ πάντων τῶν ἀδελφῶν καὶ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν διὰ Συνόδου καταδίκην τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ (1872), τὴν ἀπόδοσιν τῶν Αὐτοκεφαλιῶν εἰς τὰς θυγατέρας κατὰ τόπους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας, τὴν ἔκδηλον ὑπεράσπισιν τῆς εἰρήνης καὶ τὴν καταδίκην τοῦ πολέμου, τὴν ὁμοψυχίαν μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καὶ τὴν ἀρμονικὴν συνύπαρξιν μετὰ τῶν ἑτεροθρήσκων ἀδελφῶν, σκοποῦντες μόνον εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐκ τοῦ Φαναρίου φρέατος ὕδατος, ἵνα πάντες εὕρωσιν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν.

Ἡ μακραίωνος οἰκουμενικὴ πρωθιεραρχικὴ διακονία τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Σεπτοῦ Προκαθημένου Αὐτῆς εἶχε πάντοτε τὴν στήριξιν ἐκλεκτῶν, τιμιωτάτων καὶ φιλανθρώπων ἀξιωματούχων, τῶν Ὀφφικιαλίων τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡ στήριξις καὶ ἡ συνέργεια τῶν ὁποίων καθιστοῦσεν ἐπιτυχεστέραν ἢ πολλάκις καθώριζεν τὴν ποιμαντικὴν δρᾶσιν Της. Οἱ Ἄρχοντες

τοῦ Θρόνου ἀποτελοῦν ἀγαθοὺς καὶ προθύμους συγκυρηναίους εἰς τὸ πνευματικόν, τὸ κοινωνικόν, τὸ διοικητικόν, τὸ φιланθρωπικόν, τὸ διαθρησκευτικόν, τὸ οἰκουμενικόν καὶ ἅπαν ἐν συνόλῳ τὸ ἔργον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, προασπίζοντες τήν τε ὑπόστασίν Του καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Σεπτοῦ Πρώτου Αὐτοῦ.

Εἰς τὰ πρόσωπα τῶν σήμερον εὐρισκομένων εἰς κοινὴν σύναξιν προσκυνητῶν ἐν τῷ Σεπτῷ Κέντρῳ, ἐξαιρέτως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Προέδρου τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀδελφότητος τῶν Ὀφικκιαλίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Παναγία ἡ Παμμακάριστος», Ἐντιμολογιωτάτου Ἀρχοντος Ἐξάρχου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Ἀθανασίου Μαρτίνου, ἀντικρύζομεν τοὺς τιμίους συνεργάτας τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν Βαρθολομαίου, οἵτινες μὴ φειδόμενοι κόπων φροντίζουν «ἀγαθῶν ἔργων προίστασθαι».[18] Ἡ ἀποστολὴ τῶν Ἐντιμολογιωτάτων Ἀρχόντων ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἀπεσκοπεῖ εἰς τὴν στήριξιν τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, μετὰ δὲ τὰς λυπηρὰς ἱστορικὰς συγκυρίας, ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν διαφύλαξιν τῶν ὑψηλῶν ἀξιῶν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν παραδόσεως καὶ τῶν ἰδανικῶν τῆς πνευματικῆς κληρονομίᾳς τοῦ Γένους, αἱ ὁποῖαι καθορίζουν τὴν ταυτότητα ἡμῶν. «Ἡ πιστότης εἰς αὐτὰς τὰς ἀξίας διέσωσε τὴν ἰδιοπροσωπίαν μας μέχρι σήμερον καὶ μετ' αὐτῆς συναρτᾶται ἡ μελλοντικὴ μας πορεία»,[19] ὥς Ὑμεῖς, Παναγιώτατε, πρὸ ἡμερῶν ἐτονίσατε, κατὰ τὸν χαιρετισμὸν Ὑμῶν εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐν Ἀθήναις Α΄ Παγκόσμιον Συνάντησιν τῶν Ἀρχόντων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἡ ἀλήθεια τῆς Πίστεως ἡμῶν καὶ ἡ οἰκουμενικότης τῆς Ἐκκλησίας διαλάμπει εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον ἔνεκα ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εὐλογητῆς Πρωθιεραρχικῆς διακονίας τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν καὶ τῆς σημαινούσης ἀρωγῆς τῶν Ἐντιμολογιωτάτων Ἀρχόντων.

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Φερεπόνως, ἀνεπιλήπτως καὶ τυπούμενος τὸ Πάθους τοῦ Ἀρχιποίμενος Ἰησοῦ, διακονεῖτε τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντίνου Πόλεως ἐπὶ τριάκοντα καὶ τρία ἔτη εὐκλεοῦς καὶ λαμπροφαοῦς Πατριαρχίας. Διακονεῖτε τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ ἅπασαν τὴν Οἰκουμένην, ἀναλίσκόμενος εἰς πᾶν ἔργον «ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς» καὶ μεριμνῶν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ σύμπαντος κόσμου ἐν πνεύματι εἰρήνης, ἐνότητος καὶ καταλλαγῆς, ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς συννυάρξεως ἄνευ θρησκευτικῶν, ἐθνικῶν, φυλετικῶν, κοινωνικῶν ἢ ἄλλων διαφορῶν καὶ διακρίσεων.[20] Δι' ὃ καὶ ἀποτελεῖ ὑψίστην τιμὴν δι' ἅπαντας τοὺς χριστιανοὺς ὅταν ὁ Σεπτὸς Προκαθήμενος ἡμῶν προίσταται διεθνῶν καὶ παγκοσμίων συναντήσεων καὶ πρωτοβουλιῶν ποὺ ἀφοροῦν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, τῆς εἰρήνης, τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ περιβάλλοντος, τὴν κοινωνικὴν δικαιοσύνην, τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ. Διὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἐξειδικιασμένης τιμῆς ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἀποτίεται ἡ τιμὴ εἰς τὸ ὄντως οἰκουμενικὸν μήνυμα τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τὴν Μητέρα Ἐκκλησία.

Ἐπιτραπήτω μοι, Παναγιώτατε Δέσποτα, εἷς παραλληλισμός. Εἰς τύπον τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως, εὐρισκόμενος Ὑμεῖς, Παναγιώτατε, εἰς τὸ φρέαρ τοῦ συγχρόνου κόσμου, ἴστασθε ἀνυστάκτως καὶ ἀκόπως πλησίον τῶν διψώντων τέκνων Ὑμῶν, ἀκροώμενος πάντας καὶ διαλεγόμενος μετὰ πάντων, προσφέρων τὸ ζεῖδωρον μήνυμα τῆς σταυροαναστασίμου Ἐκκλησίας ἡμῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ καινοποιὸς ἀλήθεια τῆς Πίστεως ἡμῶν· ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις τῆς ὁμονοίας, τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ διαλόγου μετὰ πάντων. Ἀπασα ἡ οἰκουμένη πείραν εἰληφυῖα τῆς διὰ πάθους διακονίας Ὑμῶν, ἐγκεντρίζεται εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ἥτις ἐρείδεται ἐπὶ τὴν πέτραν τοῦ φρέατος τῆς συναντήσεως τοῦ Κυρίου μετὰ τῆς Σαμαρείτιδος γυναικός· νῦν δὲ τὸ φρέαρ ἐστὶ τὸ κλεινὸν Φανάριον, δι' οὗ πηγάζει ὁ αὐθεντικὸς καὶ φιλάνθρωπος λόγος τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, ὁ παρέχων τὸ αἰώνιον ὕδωρ εἰς πᾶσαν ψυχὴν διψῶσαν.

Παναγιώτατε,

Ἐκ περάτων συναθροισθέντες ἐνθάδε διὰ τὴν τέλεσιν τῆς ὄντως λατρείας, τῆς «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ», κύκλῳ τῆς Δεσποτικῆς Τραπέζης, τοῦ κατ' ἐξοχὴν μυστηρίου τῆς ἐνότητος καὶ τῶν ἐσχάτων, τῆς βιώσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, διακηρύσσοντες καὶ διατρανοῦντες τὴν ἄρρηκτον ἐνότητα τοῦ Κυριακοῦ Σώματος, τὴν ὁποίαν ἐγγυᾶται καὶ διαφυλάσσει ἡ Ἀποστολικὴ Καθέδρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἱ ἐκάστοτε Αὐτῆς Πρῶτοι, προσευχόμεθα πρὸς τὸν Ἀναστάντα Κύριον ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἀστεμποῦς υἱείας καὶ τῆς μακροημερεύσεως τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ὅπως ἐν δυνάμει Θεοῦ συνεχίσητε τὴν Πατριαρχίαν Ὑμῶν, μεταλαμπαδεύων εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὰ βαθύτατα τῆς ὄντως ζωῆς πράγματα καὶ διαφυλάττων τὰ ὅσια καὶ τὰ ἱερὰ τοῦ Γένους ἡμῶν, ἐπόμενος τοῖς σήμερον τιμωμένοις Ἀγίοις Προκατόχοις Ὑμῶν.

Γένοιτο.

[1] Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Περί τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Μονογενοῦς, PG 75, 1237C.

[2] Τροπάριον τοῦ κανόνος τοῦ Ὁρθοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ζ' ᾠδή.

[3] Β' Κορ 5:17· Γαλ 6:15.

[4] Ρωμ 6:23.

[5] Γαλ 5:3.

[6] Ἰω 4:23-24.

[7] Ἰω 8:23.

[8] Γαλ 5:6.

[9] Μκ 8:34.

[10] Βλ. Ἰωάννου Ζηζιούλα (Μητροπολίτου Περγάμου). «Ἀπὸ τὸ προσωπεῖον εἰς τὸ πρόσωπον: Ἡ συμβολὴ τῆς πατερικῆς θεολογίας εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσώπου». Χαριστήρια εἰς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνης Μελίτωνος. Θεσσαλονίκη: Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν 1977, 286-323.

[11] Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἐπη ἠθικά, ΒΕΠΕΣ 61, σ. 227.

[12] Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, Δ', 27 (100). Κείμενον, εἰσαγωγή, μετάφρασις, σχόλια: Ν. Ματσούκας. Θεσσαλονίκη: Πουρναρᾶς 1985, σ. 452.

[13] Ἰω 17:11. 14-15.

[14] Ἰω 8:32.

[15] Βλ. π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ. Ἀγία Γραφή, Ἐκκλησία, Παράδοση. Μτφρ. Π. Μικροπανδρεμένου. Θεσσαλονίκη: Ἀθ. Ἀλτιντζῆς 2018, 183-204.

[16] Ἰω 17:21.

[17] Φιλ 2:7.

[18] Τίτ 3:8.

[19] Ὁμιλία τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου κατὰ τὴν Α΄ Παγκόσμιον Συνάντησιν τῶν Ἀρχόντων Ὁφφικιαλίων τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας (Ἀθῆναι, 29 Μαΐου 2024).

[20] Ecumenical Patriarch Bartholomew. In the world, yet not of the world: social and global initiatives of Ecumenical Patriarch Bartholomew. Ed. John Chryssavgis. New York: Fordham University Press 2010, 150, 237-240.